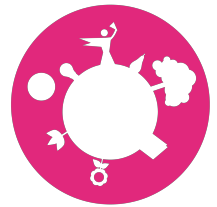

Izziv A2: Perspektive
Zakaj sem brezposeln?
Podjetnostna kultura

Priročnik za učence

Delovni list 1

Od brezposelnosti do sanjske službe

Ko gledaš poročila ali prebiraš časopis, pogosto slišiš/prebereš slabe novice. Mnogi naslovi se nanašajo na **brezposelnost**. Za slednjo obstaja več razlogov, zato si jih pobližje ogledjmo!

Kdaj se posameznik smatra kot uradno “brezposelna oseba?”

Ljudje lahko delajo za neko podjetje, so samozaposleni, delajo v kmetijstvu ali so kot družinski član zaposleni v družinskem podjetju. Navedeno je, da v kolikor je izpolnjena ena od zgornjih zahtev, se oseba šteje kot “brezposelna.” Cilj je podpiranje lastnih stroškov življenja z delom, tako da se zasluži dovolj denarja za pokrivanje stroškov.

Brezposelni so tisti, ki:

- nimajo dela;
- iščejo zaposlitev in
- bi bili na voljo v dveh tednih.

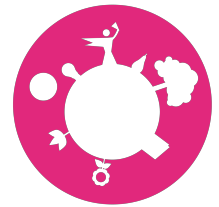
Ljudje, ki trenutno **hodijo v šolo, ne iščejo zaposlitve** (iz kakršnega koli vzroka), ki so delali mnogo let in se upokojili ter niso zaposleni – se ne štejejo za brezposelne osebe.

Delovna naloga 1: Poišči vzroke za brezposelnost

1. Spodaj boš našel opise različnih ljudi, ki ne delajo. Nekateri so brezposelni, drugi pa ne. Natančno preberi njihove zgodbe in razmisli, ali bi se lahko v resnici smatrali kot “brezposelni” ali ne.
2. V primeru, za katerega meniš, da posameznik ne dela vendar ni brezposeln, v ustrezno polje na tvojem preglednem listu vpiši razlog zakaj. Bodi previden! V nekaterih primerih lahko obstaja več razlogov.
3. Organiziraj razloge za brezposelnost, ki si jih odkril, na pregledni list “Razlogi za brezposelnost” v naslednje kategorije:
  - človek: ali je posameznik odgovoren za to, da je brezposeln? (npr. posebne lastnosti);
  - okolje: ali je posameznik brezposeln zaradi tega, ker se okrog njega dogaja veliko stvari, na katere ne more vplivati in zaradi katerih je brezposeln? (npr. podjetje odpušča ljudi zaradi njihove lokacije v slabšem družbenoekonomskem prostoru);
  - material: ali je posameznik brezposeln zato, ker mu manjka nekaj bistvenih pripomočkov za iskanje zaposlitve? (npr. računalnik);
  - metoda: ali je posameznik brezposeln, ker ne ve, kako iskati zaposlitev?
4. Svoje razmišljanje razširi na nadaljnje vzroke za brezposelnost, ki ti padejo na pamet:

Izziv A2: Perspektive

Izzivi podjetnosti za mlade

Liza (17): Liza je začela s pripravništvom kot pisarniški referent, vendar je obupala. Nato je začela s pripravništvom kot medicinska sestra; ampak delo ni bilo v skladu s tem, kar je pričakovala in je bilo precej zahtevnejše, kot je mislila. Po treh mesecih ni bila več tako prepričana, ali želi nadaljevati s to službo.

Razmišljala je, da bi se lotila kakšnega drugega poklica in teden dni celo spremljala in opazovala različne vrste le-teh. Žal ni našla nič takšnega, kar bi ji bilo všeč. Trenutno nima ideje, kaj bi rada počela. Po številnih pogovorih s svojimi starši je končno opustila pripravništvo kot medicinska sestra. Trenutno je brez vsakršne volje do dela.

Klara (21): Klara je imela nekaj težav z dokončanjem šole in diplomiranjem, zato se je odločila, da začne delati in služiti svoj denar. Tridesetim različnim podjetjem je poslala enak spremni dopis z življenjepisom in vse do danes še ni prejela pozitivnega odgovora.

Celotna situacija jo je nekoliko zmedla, saj se je prijavila na delovna mesta, za katera so potrebne predhodne delovne izkušnje in ponujeno stimulatívno plačilo. Klara nima nobenih delovnih izkušenj in si je od nekdaj želela uživati na dopustu.

Franci (56): Franci je bil 40 let zaposlen pri velikem proizvajalcu tekstila. Svoje poklicno izobraževanje je med časom zaposlitve pri podjetju dokončal kot krojač in napredoval do direktorja proizvodnje. Podjetje se je zadnjih nekaj let soočalo z ukinjanjem delovnih mest in so še naprej morali odpuščati ljudi. Posel ni več bil konkurenčen, saj so mnoga podjetja preselila svojo proizvodnjo v Azijo, kjer je le-ta cenejša.

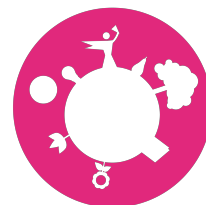
Pred štirimi meseci je podjetje Franca odpustilo. Franc nima nobene ideje, kje bi lahko iskal novo službo, poleg tega pa je njegov zadnji spremni dopis in življenjepis napisan z roko. V svojem stanovanju nima ne računalnika ne tiskalnika.

Daana (19): Daana je iz Afganistana in želi delati v Evropi. Še vedno ni povsem jasno, če bo lahko ostal v Evropi ali se bo moral vrniti domov. Daana ima namreč hude težave z učenjem jezika države gostiteljice in skoraj nihče ga ne more razumeti. Želel se je udeležiti jezikovnega tečaja, vendar mu tega niso odobrili.

Izziv A2: Perspektive

Izzivi podjetnosti za mlade

Hana (67): Hana je bila zaposlena 45 let, vendar temu ni več tako. Hana se je upokojila in ima čas, da skrbi za svoje vnuke. Največ preglavic ji povzroča njen 16-letni vnuk.

V zadnjem letu je iskal pripravništvo in ga ni mogel najti. Na žalost ni na voljo prostih mest. Da bi dobil službo, se je pripravljen preseliti. Posedanje in čakanje ga spravlja v slabo voljo.

Karl (24): Karl živi v majhni vasici. Zaradi nizke stopnje uporabe javni prevoz zadnji dve leti ni bil na voljo.

Naslednje največje mesto je oddaljeno 60 kilometrov – in brez avtomobila res ne moreš priti tja. Karl zaradi svoje invalidnosti ne more dobiti voznškega dovoljenja in tako ali tako nima dovolj denarja za nakup avtomobila. Njegov stric ima restavracijo v mestu, njegovi starši pa delajo na majhni kmetiji. Karl redno pomaga v restavraciji in na kmetiji.

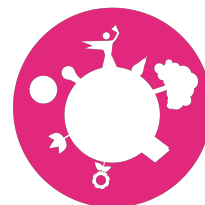
Marija (33): Marija ima tri majhne otroke (stare 2, 4 in 8 let) in živi s svojo 80-letno babico, ki ne more več skrbeti zase. Preden je rodila, je Marija delala v trgovini.

Seveda bi se nekega dne spet rada vrnila v službo. Trenutno nima časa, saj mora skrbeti za svojo družino.

Izziv A2: Perspektive

Izzivi podjetnosti za mlade

5. Izberi tiste brezposelne, ki bi po tvojem mnenju lahko naredili nekaj za to, da bi jo preprečili.

Delovna naloga 2: Spoznaj posledice brezposelnosti

V svoj povzetek si zapisal veliko razlogov za brezposelnost. Sedaj pa razmisli, kako brezposelnost vpliva na posameznika, njegovo družino in celotno skupnost/mesto.

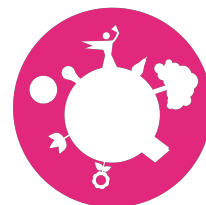
S table z listi zberi vse možne odgovore, ki so jih ponudili tvoji sošolci. Odgovore prenesi v svoj povzetek.

Posledice brezposelnosti na ...

Brezposelna oseba	Družina	Celotna skupnost/mesto

Delovna naloga 3: Poišči svojo sanjsko službo

1. Vzemi list "Ko odrastem, bom brezposeln." Prečrtaj besedo **brezposeln** in jo nadomesti s svojo sanjsko službo.
2. Sedaj razmisli, kaj vse moraš storiti za dosego svoje sanjske službe in to zapiši na ta list.

Ko odrastem, bom

BREZPOSELN

Storiti bom moral naslednje:

Delovni list 2

Vrstniško vrednotenje / Razlaga naloge

Opis naloge:

V zadnjih učnih urah si se naučil definicije brezposelnosti, njenih vzrokov kot tudi njenih posledic na posameznika, družino in skupnost kot celoto. Dobil si nalogo, da razmisliš o svoji sanjski službi, zapišeš zahteve, ki so potrebne, da bi jo dosegel in postopke s koraki, kako sanje spremeniti v resničnost. Svojo sanjsko službo moraš predstaviti partnerju in nato preostalemu razredu. Tvoj partner bo ovrednotil, kako dobro si se odrezal. Bodi pripravljen!

Korak 1:

S pomočjo grafičnega organizatorja izdelaj strateški načrt, kako dobiti sanjsko službo. Začni s koncem v mislih..."vašimi sanjami!"

Sedaj boš naredil naslednje: (primeri so navedeni na naslednji strani);

- razmisli in opredeli, kaj je tvoja sanjska služba;
- izpostavi zahteve, ki so potrebne za opravljanje tega dela (npr. izobrazba);
- navedi osebne značilnosti, ki so potrebne (npr. trdo delo, potrpljenje);
- v **treh VELIKIH korakih** povzemi svoj NAČRT za doseg svoje sanjske službe!

Korak 2

Vzemi si trenutek časa in nekaj krat na glas preberi, kar si zapisal. Ali zveni prav? Ko prebereš skozi od začetka do konca, boš imel odlično kratko predstavitev!

Korak 3

Zapisano preberi partnerju, ki ti ga je dodelil učitelj.

Korak 4

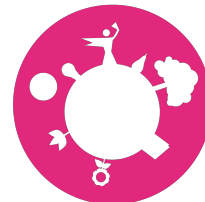
Tvoj partner te ovrednoti z uporabo "Rubrike vrstniško vrednotenje."

Korak 5

S partnerjem zamenjajta vloge! Sedaj ti partner prebere svoj akcijski načrt za pridobitev sanjske službe, ti ga pa ovrednotiš! (Poskrbi, da vsak od vaju izpolni ENO rubriko za ovrednotenje svojega partnerja).

Korak 6

Si partnerjevo predstavitev res pozorno poslušal? Sedaj vsak od vaju ostalim učencem v razredu predstavi partnerjevo idejo!

Delovni list 3

Akcijski načrt – moja sanjska služba

Korak 1: Tukaj napiši, kakšna je tvoja sanjska služba! Dokončaj stavek

Ko odrastem, želim biti *npr. zdravnik!* _____

Korak 2: Zavedam se, da za opravljanje moje sanjske službe obstajajo stvari, ki jih potrebujem....

Moja sanjska služba ima posebne zahteve.

Potreboval bom naslednje osebne lastnosti.

1. *Npr. Izobrazba (10 let študija)* _____

1. *Npr. Trdo delo* _____.

2. _____

2. _____

3. _____

3. _____

4. _____

4. _____

Korak 3: Moj prvi korak k pridobitvi moje sanjske službe je.....(**navedi zahtevo** ali **osebno lastnost**, ki jo želiš doseči in **KAKO** jo boš dosegel).

Npr. Najprej moram v šoli imeti dobre ocene, da bom lahko diplomiral. To bom dosegel s trdim delom, intenzivnejšim učenjem in z zmanjšanjem uporabe Facebook-a.

Korak 4: Moj drugi in naslednji korak k pridobitvi moje sanjske službe je.....(**navedi zahtevo** ali **osebno lastnost**, ki jo želiš doseči in **KAKO** jo boš dosegel).

Npr. Drugič, Moral se bom učiti za preizkuse znanja za sprejem na univerzo po moji izbiri in za doseganje najboljšega možnega rezultata. To bom dosegel z .....

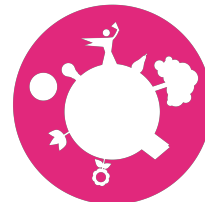
Step 5: Moj tretji korak k pridobitvi moje sanjske službe je.....(**navedi zahtevo** ali **osebno lastnost**, ki jo želiš doseči in **KAKO** jo boš dosegel).

Npr. Nazadnje bom moral opraviti vse izpite in skrbeti za dobre ocene na univerzi. Nato se bom moral prijaviti na najboljše medicinske zavode. To bom dosegel z.....

Korak 6: To so moji koraki za doseg moje sanjske službe, saj sem se naučil, da so potencialni vzroki za brezposelnost naslednji (NAŠTEJ 5) in da so posledice, ki jih ima brezposelnost na posameznika, družino in celotno skupnost naslednje: (NAŠTEJ 5).

Sedaj si pripravljen, da svoj akcijski načrt predstaviš svojemu partnerju.

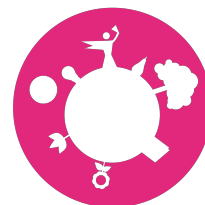
Delovni list 4

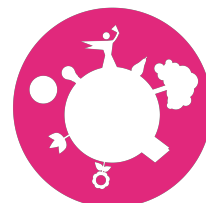
Vrstniško vrednotenje

Raven	Vsebina in organizacija	Slog in jezik
0-2	Znam izdelati realen strateški načrt v korakih, kako doseči svoje sanje in sem na svojem grafičnem organizatorju uspešno dokončal 1 korak. Prav tako znam opredeliti 1 ukrep, ki je potreben, da bi se izognil brezposelnosti in njenim posledicam.	Znam opisati 1 ali več zahtev oziroma lastnosti, ki jih moram imeti za doseg mojih sanjskih služb. Lahko da sem oziroma nisem podal možnih razlogov, KAJ potrebujem, da bi dosegel svoje sanje in niti nisem podprl vsakega razloga s primeri, KAKO bom to dosegel.
3-4	Znam izdelati realen strateški načrt v korakih, kako doseči svoje sanje in sem na svojem grafičnem organizatorju uspešno dokončal 2 koraka. Prav tako znam opredeliti 2 ali več ukrepov, ki so potrebni, da bi se izognil brezposelnosti in njenim posledicam.	Znam opisati 1 ali več zahtev oziroma lastnosti, ki jih moram imeti za doseg mojih sanjskih služb. Lahko da sem oziroma nisem podal najmanj 1 razlog, KAJ potrebujem, da bi dosegel svoje sanje in znam podpreti vsak razlog s primeri, KAKO bom to dosegel.
5-6	Znam izdelati realen strateški načrt v korakih, kako doseči svoje sanje in sem na svojem grafičnem organizatorju uspešno dokončal 4 korake. Prav tako znam opredeliti 3 ali več ukrepov, ki so potrebni, da bi se izognil brezposelnosti in njenim posledicam.	Znam opisati 2 ali več zahtev oziroma lastnosti, ki jih moram imeti za doseg mojih sanjskih služb. Lahko da sem oziroma nisem podal najmanj 2 razloga, KAJ potrebujem, da bi dosegel svoje sanje in znam podpreti vsak razlog s primeri, KAKO bom to dosegel.
7-8	Znam izdelati realen strateški načrt v korakih, kako doseči svoje sanje in sem na svojem grafičnem organizatorju uspešno dokončal 5 korakov. Prav tako znam opredeliti 4 ali več ukrepov, ki so potrebni, da bi se izognil brezposelnosti in njenim posledicam.	Znam opisati 3 ali več zahtev oziroma lastnosti, ki jih moram imeti za doseg mojih sanjskih služb. Lahko podam tri razloge, KAJ potrebujem, da bi dosegel svoje sanje in znam podpreti vsak razlog s primeri, KAKO bom to dosegel.
9-10	Znam izdelati realen strateški načrt v korakih, kako doseči svoje sanje in sem na svojem grafičnem organizatorju uspešno dokončal vseh 6 korakov. Prav tako znam opredeliti 5 ali več ukrepov, ki so potrebni, da bi se izognil brezposelnosti in njenim posledicam.	Znam opisati 4 ali več zahtev oziroma lastnosti, ki jih moram imeti za doseg mojih sanjskih služb. Lahko podam tri razloge, KAJ potrebujem, da bi dosegel svoje sanje in znam podpreti vsak razlog s primeri, KAKO bom to dosegel.

Izziv A2: Perspektive

Izzivi podjetnosti za mlade

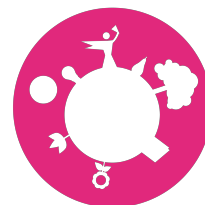
Delovni list 5

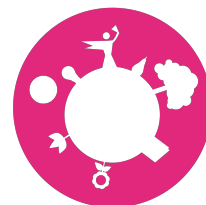
Končno samovrednotenje

Svojo uspešnost oceni tako, da v ustreznem stolpcu obkrožiš primerno število smeškov!			
Opredeliti znam ukrepe, ki so potrebni, da bi se izognil brezposelnosti in da bi lahko opravljal svojo sanjsko službo.	☺	☺☺	☺☺☺
Za doseg svojih sanjskih služb znam izdelati strateški načrt.	☺	☺☺	☺☺☺
Znam opisati brezposelnost, njene vzroke in njene posledice na družbo.	☺	☺☺	☺☺☺
Opisati znam, katere lastnosti moram imeti za doseg svojih sanjskih služb.	☺	☺☺	☺☺☺
Podati znam najmanj tri razloge za doseg svojih sanj in vsak razlog podpreti s primeri, kako bom to dosegel.	☺	☺☺	☺☺☺
Znam se lotiti preprostih nalog in se osredotočiti na njihovo uspešno dokončanje.	☺	☺☺	☺☺☺
Znam razmisliti o svoji izobrazbi in zaposlitvenih možnostih v prihodnosti.	☺	☺☺	☺☺☺
Svoje lastne ideje znam predstaviti.	☺	☺☺	☺☺☺
Prepoznati znam tveganja v vsakodnevem življenju in razmisliti o tem, kako bi se jim izognil.	☺	☺☺	☺☺☺
Sodelovati znam z drugimi, se dogovoriti o odgovornostih in se spopasti z morebitnimi problemi.	☺	☺☺	☺☺☺
Zavedam se gospodarskih in socialnih vprašanj, s katerimi se soočamo in sem razmislil, kako lahko prispevam v vsakdanjem življenju.	☺	☺☺	☺☺☺

Izziv A2: Perspektive

Izzivi podjetnosti za mlade

Delovni list 6

Zaključna samorefleksija!

1. Kaj mi je bilo všeč pri tem izzivu?

---

2. Kaj mi ni bilo všeč pri tem izzivu?

---

3. Ali mislim, da lahko bolje dosežem svojo sanjsko službo, sedaj ko sem dokončal ta izziv?

---

4. Kaj bi iz tega sklopa lahko naučil svoje starše? Naštej najpomembnejše informacije, ki se jih spomniš.

---

5. Kaj če bi se nekdo želel lotiti svoje sanjske službe? Kaj bi jim povedal, da potrebujejo, ne glede na to, za kakšno vrsto službe gre?
